

Onderwerp	Besteding budgetten 2014 vangnet kwetsbare jongeren		
Portefeuillehouder	W. de Jager	Openbaar	
Portefeuille	Wethouder Onderwijs, sport, werk en inkomen.		
Programma Jaar	2013		
Programma	2.2 Op weg met talent		
Programma Onderdeel	2.1 Schoolloopbaan		
Aan Registratie	College	Bijlagen	Nota besteding budgetten vangnetvoorzieningen kwetsbare jongeren 2014
	131063250		
Steller	S.M.M. Born	Datum	30 september 2013
Doorkiesnummer	8618	Ingekomen brief d.d.	
Afdeling	BLD Sociaal Maatschappelijk Beleid	Afkomstig van	
		Anders, nl.:	

Parafen					
Afdelingshoofd J. de Vries 	Medeparaaf Naam: <i>W. J. 2</i> Afd.: <i>6/11</i> 	Medeparaaf Naam: <i>C.S. P.</i> Afd.: <i>D. Donsink</i> <i>6/11</i> 		Gemeentesecretaris/ Algemeen directeur 	
Besproken in directie					
AKKOORD			Besluit via A/B-procedure		
Horselenberg			Conform	Gewijzigd	Aangehouden
De Jager	✓		Datum besluit:		
Jacobs			Agendanummer:		
Luchtenveld					
Fackeldey					
Jansen					

Voorgesteld besluit:

1. Kennis te nemen van de nota Besteding budgetten voor vangnetvoorzieningen kwetsbare jongeren 2014 en op basis daarvan de volgende budgetverdeling vast te stellen:
 - a. € 465.000 Uit de Decentralisatie Uitkering Jeugd en € 110.000 uit het VSV/RMC-budget ten behoeve van de jongeren met het perspectief startkwalificatie (Kunners);
 - b. € 500.000 Uit het Participatiebudget ten behoeve van de jongeren met het perspectief arbeidskwalificatie (Niet kunners)

Aanleiding en context:

Elk jaar worden regionale en gemeentelijke budgetten ingezet ten behoeve van de bestrijding en voorkoming van voortijdig schoolverlaten, ten behoeve van de ondersteuning van kwetsbare jongeren binnen en buiten het onderwijs en ten behoeve van participatievoorzieningen richting werk. In vervolg op de nota Besteding budgetten vangnetten kwetsbare jongeren 2013 is in bijgevoegde nota een overzicht gegeven van de voorzieningen die worden ingezet ten behoeve van kwetsbare jongeren en de gemeentelijke bijdrage die kan worden ingezet ter ondersteuning van deze voorzieningen.

Beoogd effect:

De nota Besteding budgetten voor voorzieningen kwetsbare jongeren 2014 geeft inzicht in de budgetten en voorzieningen die worden ingezet om de kwetsbare groep jongeren richting startkwalificatie dan wel arbeidskwalificatie te helpen. De doelgroepen en uitgangspunten, zoals geformuleerd in de nota van 2013, zijn wederom als basis genomen.

Aan de hand hiervan kunnen besluiten worden genomen over de voortzetting van voorzieningen en de besteding van de beschikbare budgetten.

Zoals in de nota van 2013 al aangekondigd is onderzocht of voorzieningen dichter bij het onderwijs kunnen worden gebracht, waardoor kwetsbare jongeren in het onderwijs speciale begeleiding kunnen blijven krijgen met als doel een startkwalificatie of arbeidskwalificatie te behalen.

Argumenten:

1 a Uit de Decentralisatie Uitkering Jeugd is structureel € 465.000 per jaar beschikbaar voor genoemde doelgroep. Het VSV/RMC-budget ondersteunt de voorzieningen met € 110.000. Hieruit worden voorzieningen ondersteund die tot doel hebben jongeren binnen het onderwijs te houden en te krijgen, en tijdens - of aansluitend aan – het onderwijs de jongeren ondersteunen bij het vinden van passend arbeid.

1 b Uit het Participatiebudget is voor kwetsbare jongeren € 500.000 beschikbaar. Dit bedrag wordt aangewend voor voorzieningen ter ondersteuning van jongeren die niet meer binnen het onderwijs te plaatsen zijn, met als doel hen op een passende arbeidsplaats te krijgen.

Financiële aspecten:

Budgetverdeling 2014

Decentralisatie uitkering jeugd	2014
Zorgstructuur VO, Op de Rails	€ 230.000,00
Flevotalent Junior	55.000,00
Talentmanagers	€ 55.000,00
Specialistische begeleiding Entree-plusklas	€ 90.000,00
Diverse acties om verzuim tegen te gaan (huisbezoeken, zomeractie)	€ 35.000
Totaal Decentralisatie Uitkering Jeugd	€ 465.000,00

VSV-RMC-budget	2014
Centraal Intake Punt MBO	€ 50.000,00
Uitvoering RMC-VSV	€ 60.000,00
Totaal VSV-RMC-budget	€ 110.000,00

Participatiebudget	2014
Flevodrome	€ 350.000,00
Talentmanagers	€ 110.000,00
Werkervaringsplaatsen gemeentelijk werkbedrijf 16/17 jarigen	€ 40.000,00
Totaal participatiebudget	€ 500.000,00

Het budget voor voortijdig schoolverlaten bestaat uit de Decentralisatie Uitkering Jeugd (begrotingsnr 441235-747600-T993006), het VSV-RMC-budget (begrotingsnr 442135-746100-937730) en het Participatiebudget (442135-761100-9712).

Kanttekeningen:

Een aantal voorzieningen wordt per 2014 niet meer uit bovenstaande budgetten ondersteund. Dat zijn de volgende voorzieningen:

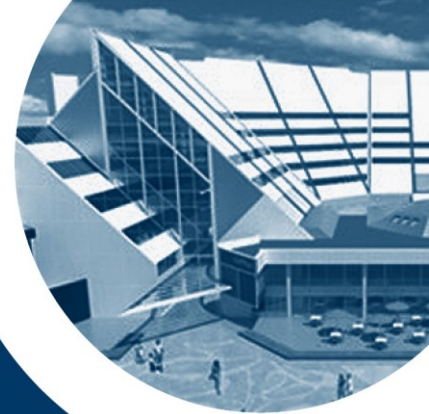
Back to Balance: de weerbaarheidstrainingen op het voortgezet onderwijs. Deze trainingen vallen onder de volledige verantwoordelijkheid van het onderwijs.

Meiden met Pit: voltijds trajecten voor meiden met multiproblematiek. Deze (dure) voorziening wordt vervangen door additionele zorg binnen het onderwijs. De onderwijspartners nemen hiervoor samen de verantwoordelijkheid. Daar waar de specifieke zorg de onderwijsverantwoordelijkheid te boven gaat blijft gemeentelijke ondersteuning mogelijk.

Leerwerktrajecten praktijkschool De Steiger: Financiële ondersteuning van de personele inzet ten behoeve van de leerwerktrajecten voor leerlingen van De Steiger. Door samenvoeging van praktijkschool De Steiger en Eduvier en de nauwe samenwerking met MBO College Lelystad en het Samenwerkingsverband VO ontstaat een sluitend onderwijstraject waarbij leerlingen naar een passend vervolg (startkwalificatie of arbeidskwalificatie) worden geleid. Ook hier geldt dat daar waar de specifieke zorg de onderwijsverantwoordelijkheid te boven gaat blijft gemeentelijke ondersteuning mogelijk

Communicatie:

Voorstel persbericht bijgevoegd

Lelystad zet blijvend in op ondersteuning kwetsbare jongeren

Het college van Lelystad heeft besloten om blijvend aandacht te houden voor kwetsbare jongeren. Ondanks de afnemende beschikbare budgetten, wil Lelystad verzekerd zijn van een dekkend netwerk aan voorzieningen om deze jongeren te ondersteunen. Het gaat hierbij om ondersteuning in het traject naar onderwijs en arbeid en om ondersteuning in het blijvend volhouden van de schoolloopbaan totdat een diploma of startkwalificatie is behaald.

Elk jaar worden regionale en gemeentelijke budgetten ingezet om schooluitval te bestrijden en om jongeren te begeleiden die een steuntje in de rug nodig hebben om de aansluiting naar onderwijs of werk te vinden. Zo houdt het project Op de Rails leerlingen van het voortgezet onderwijs bij de les door ze op school weer op het juiste spoor te zetten. Dit doen zij ter voorkoming en bestrijding van voortijdig schooluitval. Hetzelfde gebeurt in het MBO, daarvoor wordt de Plusvoorziening ingezet.

Weer naar school of aan het werk

Voor jongeren die geen opleiding meer volgen en ook niet werken, bieden de talentmanagers concrete oplossingen. Zij helpen de jongeren de weg te vinden naar school, werk of speciale begeleiding. Die begeleiding kan onder andere worden verzorgd door Flevodrome, een instantie die jongeren begeleidt en motiveert door met de handen bezig te zijn met hout en metaal. De jongeren worden begeleid met als doel een plaats op de arbeidsmarkt te bereiken. Jongeren voor wie het halen van een diploma geen optie is en die niet op eigen kracht werk kunnen vinden, worden door middel van werkervaringsplaatsen en leerwerktrajecten aan het werk geholpen.

Noot voor de redactie: Voor nadere informatie over dit persbericht kunt u contact opnemen met Lisette de Raad, communicatieadviseur, tel. 14 0320 of 06 12808796.

Gemeente Lelystad
Afdeling Communicatie
Postbus 91
8200 AB Lelystad
14-0320
www.lelystad.nl
gemeente@lelystad.nl

Nota Besteding budgetten voor vangnetvoorzieningen kwetsbare jongeren 2014

1. Inleiding	3
1.1 Wettelijke verplichtingen	3
1.2 Ontwikkelingen.....	4
Focus op vakmanschap, passend onderwijs en hogere exameneisen	4
Uitstroomprofiel Arbeid.....	4
Kostenefficiënt en sluitend leerwerkeraanbod	4
1.3 De Doelgroep.....	5
1.4 Feitelijke aantallen	5
2. Financieel kader	7
2.1 De budgetten.....	7
Regionale middelen	7
Decentralisatie uitkering jeugd	8
RMC-VSV budget.....	8
Het Participatiebudget	9
2.2 De meetlat	10
2.3 Budgetten	12
3. De voorzieningen langs de lat.....	13
3.1 Voorzieningen verbonden aan het Voortgezet Onderwijs	13
Zomeractie (tussen VO en MBO)	13
Op de rails (VO).....	14
Back to balance	14
3.2 Voorzieningen verbonden aan het Middelbaar Beroepsonderwijs.....	14
MBO-College Plusvoorziening.....	15
Entree opleiding met een plus	15
3.3 Voorzieningen ten behoeve van het doorstromen naar arbeid	16
Werkervaringsplaatsen Gemeentelijk Werkbedrijf 18-plus-jongeren met WWB-uitkering	16
Werkervaringsplaatsen Gemeentelijk Werkbedrijf voor jongeren zonder startkwalificatie	16
Werkschooltrajecten.....	17
Flevodrome	17
3.4 Voorzieningen die begeleiden naar een passende vervolgvoorziening	17
Centraal Intake Punt	17
Talentmanagers	18
Flevotalent junior.....	18
3.5 conclusie	19

1. INLEIDING

Voor u ligt de nota besteding budgetten voor vangnetvoorzieningen kwetsbare jongeren 2014. In deze nota worden de voor kwetsbare jongeren in te zetten budgetten en de voorzieningen waarvoor de budgetten worden ingezet omschreven. Met 'kwetsbare jongeren' worden jongeren bedoeld die zonder extra begeleiding, specifiek aanbod of specialistische hulp geen zicht hebben op een startkwalificatie¹ of arbeidskwalificatie. Deze nota kijkt vooruit naar de wijze waarop de budgetten in de toekomst kunnen worden aangewend. Daarbij moet worden gekeken naar samenwerking tussen de voorzieningen, en waar mogelijk integreren van de voorzieningen.

Deze nota zal een antwoord geven op de vraag welke instrumenten zullen worden gaan ingezet met betrekking tot het zoveel mogelijk voorkomen van voortijdig schoolverlaten, de bestrijding van jeugdwerkloosheid en het bieden van een passend vangnet voor kwetsbare jongeren. Om tot een evenwichtig palet van voorzieningen en maatregelen te komen voor de te onderscheiden doelgroepen zijn uitgangspunten opgesteld waaraan de inzet dient te voldoen om te kunnen worden voortgezet met financiering uit de hiervoor beschikbare budgetten. In deze nota zal aan de hand van de inzet van 2013 en de evaluatie daarvan gekeken worden naar de voorzieningen die voldoen aan deze uitgangspunten. Daaruit kan dan worden bepaald welke voorzieningen kunnen worden gehandhaafd of moeten worden geïntensiveerd, en welke instrumenten niet langer kunnen worden gefinancierd. Daarbij wordt gestreefd het vangnet voor de kwetsbare jongeren zoveel mogelijk te sluiten. Er wordt een voorstel gedaan voor de besteding van het budget in 2014.

1.1 WETTELIJKE VERPLICHTINGEN

Iedereen in Nederland moet van zijn vijfde tot zijn achttiende verjaardag naar school. Deze leerplicht is vastgelegd in de Leerplichtwet. Leerplicht geldt voor alle kinderen van 5 tot en met 16 jaar. Direct na de leerplicht begint de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht eindigt als een leerling een startkwalificatie heeft gehaald of 18 jaar is geworden. Daarbij heeft de gemeente een wettelijke taak bij het handhaven van de leerplicht (tot 16 jaar) en kwalificatieplicht (tot 18 jaar).

Naast de leerplichtwet bestaat er de RMC-wet, die gemeenten verplicht een sluitende aanpak te realiseren, met als doel zoveel mogelijk jongeren, in de leeftijd tot 23 jaar, toe te leiden tot een startkwalificatie. Daar waar een jongere niet in staat is een startkwalificatie te kunnen behalen, wordt gestreefd naar het hoogst haalbare persoonlijke niveau. Er zijn voornemens om deze leeftijdsgrens op te rekken tot 27 jaar.

Elk jaar verlaten veel jongeren het onderwijs zonder een diploma. Ze zijn onvoldoende gekwalificeerd om een goede start te maken op de arbeidsmarkt. Het hebben van een VMBO-diploma biedt onvoldoende garantie op een duurzame plaats op de arbeidsmarkt. Daarvoor is een zogenaamde "startkwalificatie" nodig: een opleiding op het niveau van HAVO, VWO of MBO niveau 2. Degenen die het onderwijs hebben verlaten zonder dat niveau te hebben behaald worden aangemerkt als "voortijdig schoolverlater".

De school heeft de eerste verantwoordelijkheid voor het binnen de school houden van de leerling. Dit doet zij in eerste instantie door goed onderwijs te bieden met aansprekende docenten. Om een dreigend voortijdig schoolverlater goed op te vangen kan de school daarnaast verschillende zorgvoorzieningen inzetten, bijvoorbeeld extra studie- en beroepskeuzevoorlichting en extra begeleiding door een mentor of decaan.

¹ Een startkwalificatie staat gelijk aan minimaal een Havo-diploma of een diploma niveau 2 van het MBO.

Als leerplichtige jongeren veel verzuimen krijgen zij te maken met de leerplichtambtenaar. Daarnaast heeft de leerplichtambtenaar een informerende, adviserende en bemiddelende rol voor scholen, ouders en leerlingen. Zodra de jongere niet meer leerplichtig is, wordt deze taak overgenomen door de RMC-consulent. De gemeente kent daarnaast de talentmanager die voor jongeren met multiproblemen een regisserende rol heeft richting school of werk.

1.2 ONTWIKKELINGEN

FOCUS OP VAKMANSCHAP, PASSEND ONDERWIJS EN HOGERE EXAMENEISEN

In het actieplan Focus op Vakmanschap is de inrichting aangekondigd van de entreeopleidingen. Deze opleidingen vervangen de huidige niveau 1 –opleidingen, inclusief AKA. Een entreeopleiding is gericht op het behalen van een diploma dat toegang biedt tot mbo-niveau-2-opleidingen, maar kan ook leiden tot uitstroom naar de arbeidsmarkt. De instroom voor entreeopleiding is drempelloos, na 4 maanden wordt een bindend studieadvies afgegeven. Een mbo-instelling is in principe verplicht iedereen aan te nemen. Met dien verstande, dat de beoogde deelnemer redelijkerwijs in staat geacht mag worden de Entreeopleiding met succes, al dan niet met doorstroomrecht naar mbo 2, te volbrengen en de Entreeopleiding daarmee de juiste plaats voor de deelnemer is. Uitzondering zijn jongeren die nog volledig leerplichtig zijn of die voldoen aan de vooropleidingseisen voor niveau 2 of hoger. Voor niveau 2 wordt de drempelloze instroom afgeschaft.

Ook is de intensivering van het beroepsonderwijs opgenomen in het actieplan Focus op Vakmanschap. Verkorting van de leertijd en de intensivering van het eerste jaar, stellen hogere eisen aan deelnemers in het mbo. Ook door de verplichting van de referentieniveaus 2F voor Nederlands en Rekenen in het vmbo en de entreeopleiding zal voor een deel van de huidige doelgroep betekenen dat de drempel om een diploma te halen dat toegang biedt tot het niveau van startkwalificatie, hoger komt te liggen. Gekoppeld aan de ambitie van de wet kwaliteit vso om zoveel mogelijk leerlingen diplomagericht te laten uitstromen – met daarmee de mogelijkheden tot een vervolg in het mbo – en de ambitie van passend onderwijs om leerlingen zo regulier mogelijk op te vangen, krijgt het mbo in potentie te maken met een toenemende doelgroep van deelnemers voor wie een loopbaan in het mbo niet zonder slag of stoot zal verlopen of voor wie een loopbaan in het mbo niet is weggelegd. Daarom wordt binnen het onderwijs ingezet op een aanpak om te komen tot andere en/of nieuwe vormen van onderwijs om preventief deze voorziene uitval tegen te gaan, maar ook om curatief voldoende opties te hebben om jongeren na uitval alsnog passend te begeleiden naar een economisch zelfstandige maatschappelijke positie.

UITSTROOMPROFIEL ARBEID

Voor een aantal jongeren is een startkwalificatie halen geen reëel perspectief, maar wel een bestendige plek op de arbeidsmarkt. Met het uitstroomperspectief ‘arbeid’ kunnen deze jongeren wel ingeschreven worden op school, en tellen na het verlaten van het onderwijs (zonder startkwalificatie) niet mee als voortijdig schoolverlater. Het uitstroomprofiel arbeid draagt ertoe bij dat de jongeren binnen het onderwijs worden voorbereid om aan het werk te gaan. De extra begeleiding die daarvoor nodig is (ook voor de kwetsbare jongeren met multiproblematiek) kan binnen het onderwijs worden aangeboden. Deze richting wordt momenteel onderzocht en door de onderwijspartners uitgewerkt.

KOSTENEFFICIËNT EN SLUITEND LEERWERKAANBOD

De omvang van de te besteden budgetten nemen in de toekomst af en de speciale begeleiding van de jongeren is kostbaar. Dit zal als effect hebben dat er steeds minder kan worden uitgegeven aan de vangnetvoorzieningen. Deze instrumenten zijn zeer van belang voor de begeleiding van een groep kwetsbare jongeren die zonder speciale begeleiding geen startkwalificatie of arbeidskwalificatie kunnen behalen en daardoor buiten de boot dreigen te vallen (en een beroep doen op de maatschappelijke middelen zoals een bijstandsuitkering). De jongeren hebben baat bij een leerwerkeraanbod die niet alleen opleidt maar ook

begeleidt. Dat betekent dat het voortgezet en middelbaar onderwijs zodanig zijn ingericht dat zoveel mogelijk uitval kan worden voorkomen, waarnodig met voorzieningen uit het vangnet. Daar waar de jongere nog wel uitvalt, zijn de arrangementen erop gericht deze zo snel mogelijk weer op de reguliere weg verder te kunnen.

1.3 DE DOELGROEP

In deze notitie is, in navolging van de Nota Besteding budgetten voor vangnetvoorzieningen kwetsbare jongeren 2013, het voornaamste onderscheid gemaakt in het verschil tussen jongeren die (mogelijk met extra ondersteuning en specifieke voorzieningen) wel in staat zijn een startkwalificatie te behalen en jongeren die daartoe niet in staat zijn. Naast het wel of niet kunnen halen van een startkwalificatie speelt soms ook mee of jongeren wel de juiste motivatie hebben, dus of ze wel of niet willen. Bij de beschrijving van de doelgroepen moet worden opgemerkt dat iedere onderverdeling een poging is tot simplificering van de werkelijkheid die niet altijd opgaat.

Om te bepalen voor welke jongeren de voorzieningen worden ingezet zijn hieronder de genoemde doelgroepen nader beschreven.

1. Perspectief Startkwalificatie

Deze jongeren, de zogenaamde 'kunnens', zitten op school en zijn in staat een startkwalificatie te halen, maar hebben daarbij baat bij een lichte of juist een zwaardere interventie. Bij toepassing van extra ondersteuning kunnen deze jongeren naar school en houden door een lichte of zwaardere interventie binnen - of zo dicht mogelijk bij - het onderwijs het perspectief op de startkwalificatie.

2. Perspectief Arbeidskwalificatie

Deze jongeren, de zogenaamde 'niet-kunnens', zitten over het algemeen niet meer op school (zij zijn uitgevallen of hebben de school verlaten zonder startkwalificatie) of komen van een school voor praktijkonderwijs of speciaal onderwijs. Ze zijn niet in staat een startkwalificatie te behalen. Daarbij zijn twee groepen te onderscheiden:

- a. Jongeren die met intensieve begeleiding en de juiste ervaring wel in staat zijn een plek op de arbeidsmarkt te veroveren (arbeidskwalificatie).
- b. Jongeren die niet in staat zijn een arbeidskwalificatie te behalen en een plek op de arbeidsmarkt te vinden. Deze jongeren vallen onder het perspectief van zorg en welzijn, en komen (vooralsnog) in aanmerking voor de Wajong, WSW, of andere vormen van dagbesteding.

3. Niet-willers

Deze jongeren zitten op school en zijn in staat een startkwalificatie te halen. Soms heeft een jongere tijdelijk een duwtje in de rug nodig om hen binnen de school te houden. Jongeren die niet willen krijgen (uiteraard) te maken met de handhaving van de leerplicht/kwalificatiewet. De jongere blijft daarbij gewoon op school, en in de eigen klas.

Voor de jongeren genoemd in categorie 2 b (leerlingen die geen arbeidskwalificatie kunnen behalen) en in categorie 3 (niet-willers) worden in deze nota geen aparte middelen vrijgemaakt.

1.4 FEITELIJKE AANTALLEN

Om een indicatie te kunnen geven van de omvang van bovengenoemde doelgroepen is gekeken naar het aantal voortijdig schoolverlaters, de jongeren die werkeloos zijn, en de meest kwetsbare jongeren op school.

Voortijdig schoolverlaters

Kijkend naar het aantal voortijdig schoolverlaters waren er in het schooljaar 2012-2013 in totaal 224 (uitgaande van de voorlopige cijfers van 1 oktober 2013). Vorig jaar is uit onderzoek gebleken dat 25% van deze jongeren binnen een jaar alsnog weer naar school gaan. Dat zijn dus 56 jongeren die behoren tot de eerste doelgroep.

Van deze schoolverlaters werkt ongeveer 10% na een jaar en 5% verhuist. De rest van deze voortijdig schoolverlaters vormt een zorgelijke groep waarbij de kans groot is dat zij nu of in de toekomst een beroep zullen gaan doen op sociale zekerheid. Het gaat daarbij dan om 134 jongeren die voor een belangrijk deel behoren tot de doelgroep 2a.

Werkloze jongeren

Daarnaast zijn er op dit moment 199 jongeren die op dit moment een uitkering krijgen, daarvan behoren 129 jongeren tot de groep die zelf of met begeleiding een plek op de arbeidsmarkt terecht kunnen komen (doelgroep 2a). Daarvan horen ook 59 jongeren bij de groep waarbij de kans niet groot is dat zij een plek op de arbeidsmarkt zullen vinden (doelgroep 2b). Tenslotte zijn er 12 zgn. inburgeraars met uitkering bij team inkomen (doelgroep 1).

Kwetsbare, schoolgaande jongeren

Als laatste is er een groep kwetsbare jongeren die nu naar school gaan. Daarbij gaat om jongeren op MBO niveau 1 (38 jongeren die behoren tot de doelgroep 1 of 2a), jongeren die het Praktijkonderwijs volgen (239 jongeren die voornamelijk behoren tot de doelgroep 2a), cluster 3 indicatie hebben (68 jongeren die behoren tot de doelgroep 2a of 2b) of een cluster 4 indicatie (256 jongeren die behoren tot de doelgroep 1 of 2a). Inschatting van de genoemde doelgroepen op basis hiervan is:

Doelgroep	Gespecificeerd	Aantal	Totaal
1. Kwetsbaar, maar met perspectief startkwalificatie	Uitgevallen, maar gaan weer naar school	56	215
	Schoolgaande jongeren vanaf niveau 1 MBO	19	
	Schoolgaande jongeren met cluster 4 indicatie	128	
	Inburgeraars met uitkering	12	
2a kwetsbaar, maar met perspectief arbeidskwalificatie	Schoolgaande jongeren vanaf niveau 1 MBO	19	683
	Schoolgaande jongeren met cluster 4 indicatie	128	
	Uitgevallen, (nog) niet terug naar school	134	
	Jongeren met uitkering	129	
	Schoolgaande jongeren praktijkonderwijs	239	
	Schoolgaande jongeren met cluster 3 indicatie	34	
2b Perspectief geen kwalificatie	Schoolgaande jongeren met cluster 3 indicatie	34	93
	Jongeren met uitkering	59	

Totaal

991

2. FINANCIËEL KADER

De gemeente heeft de wettelijke verplichting een sluitende aanpak te realiseren, met als doel zoveel mogelijk jongeren, in de leeftijd tot 23 jaar, toe te leiden tot een startkwalificatie of arbeidskwalificatie. Hiertoe heeft de gemeente de verantwoordelijkheid om de groep kwetsbare jongeren voldoende vangnetvoorzieningen aan te bieden. Een aantal voorzieningen kan worden gedekt door middel van regionaal beschikbaar gestelde middelen. Daar waar deze middelen niet in voorzien kunnen gemeentelijke middelen worden ingezet. Door de beschikbare middelen effectief in te zetten, in samenhang met het onderwijs, passend voor de verschillende doelgroepen die zijn te onderscheiden, kan gericht het voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid aangepakt worden en kan aan meer jongeren een goed perspectief worden geboden. Hiervoor staan de gemeente verschillende budgetten ter beschikking.

Onder het mom van: “niet dweilen met de kraan open” worden de beschikbare budgetten zoveel mogelijk ingezet ter voorkoming van de schooluitval. De interventie om de jongeren binnen de school te houden zijn laagdrempeliger dan de voorzieningen die de jongeren buiten de school begeleiden. Door de interne begeleiding wordt zoveel mogelijk voorkomen dat jongeren door diverse problemen uitvallen. Benadering van de jongeren binnen de school is eenvoudiger dan het opsporen van jongeren die buiten het onderwijs staan. Het kan echter niet volledig worden voorkomen dat jongeren toch uitvallen of dat het noodzakelijk is dat jongeren buiten het onderwijs op het juiste spoor worden geplaatst.

2.1 DE BUDGETTEN

REGIONALE MIDDELEN

VSV-Convenant

Alle scholen binnen Flevoland, en scholen buiten Flevoland met substantiële aantallen Flevolandse leerlingen, hebben in op 28 mei 2012 het nieuwe VSV-convenant voor de periode 2012-2015 ondertekend en daarmee afgesproken zich in te zetten voor de afname van het aantal VSV-ers. Met de ondertekening van het VSV-convenant zetten het ministerie van Onderwijs, scholen en gemeenten zich ook de komende jaren gezamenlijk in om het aantal nieuwe VSV-ers verder te verminderen naar maximaal 25.000 voortijdig schoolverlaters in 2016. Scholen en RMC-regio's ontvangen hiervoor subsidie van het Rijk. Daarbij wordt in de regio voor de drie schooljaren (2012-2015) in totaal € 5.203.406 ingezet. Een groot deel van dit budget wordt ingezet voor de Plusvoorziening. De Plusvoorziening in het MBO-College Lelystad behelst extra zorg, begeleiding of aandacht voor leerlingen van het MBO College. Hiervoor wordt € 35.913 beschikbaar gesteld. De leerling die dreigt uit te vallen door onacceptabel gedrag, spijbelen of slechte resultaten wordt tijdelijk opgevangen en begeleid, waardoor erger (schooluitval) wordt voorkomen. De betreffende leerling wordt tijdelijk geplaatst in een kleine klas met intensieve begeleiding door coaches. Omdat de inzet van deze middelen regionaal is bepaald wordt over de inzet van deze middelen hierover in deze nota geen voorstel gedaan.

Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2013-2014

Naast regionale samenwerking op het gebied van voortijdig schoolverlaten, wordt ook bij de bestrijding van de jeugdwerkloosheid regionaal samengewerkt. Tot en met 2012 is gewerkt aan de uitvoering van het Regionaal actieplan Jeugdwerkloosheid. Tegen alle verwachtingen in is begin 2013 een nieuw Actieplan Jeugdwerkloosheid aangekondigd, die vanaf juli 2013 ook van kracht is. Voor Lelystad gaat het hierbij om het bedrag van € 200.000 dat in 2013 en 2014 kan worden ingezet ter bestrijding van voortijdig schooluitval en jeugdwerkloosheid. Voor Lelystad wordt dit geld ingezet voor het creëren van extra banen voor de jongeren. In totaal 40 jongeren gaan aan de slag bij het gemeentelijk werkbedrijf om werkervaring op te doen en mogelijk worden doorgeleid naar regulier werk.

Eind september 2013 is bekend geworden dat er landelijk 30 miljoen euro extra beschikbaar komt voor de bestrijding van de jeugdwerkloosheid. Dat geld is vrijgemaakt uit het Europees Sociaal Fonds 2007 - 2013. Op welke wijze dit nieuwe budget kan worden besteed moet nog met de regio worden besproken.

DECENTRALISATIE UITKERING JEUGD

Lelystad ontvangt als G32 gemeente een gedecentraliseerde uitkering 'Jeugd'. Deze is geormerkt met het doel voortijdig schoolverlaten te voorkomen en zoveel mogelijk terug te dringen. Naastgelegen doel is het versterken van de onderwijsstructuur VO en MBO. Daartoe worden afspraken gemaakt met VO en MBO met betrekking tot de geboden voorzieningen, de zorg rond school en de kosten daarvan. Het doel is om een daling van 10% (nieuwe VSV-ers) te behalen.

De DU-Jeugd is in 2010 gestart met de € 21,7 miljoen die (landelijk) in 2009 zijn uitgekeerd als onderdeel van de BDU/SIV voor het tegengaan van Voortijdig Schoolverlaters in het kader van het Grote Stedenbeleid (GSB). Deze middelen voor het tegengaan van Voortijdig Schoolverlaters liepen in 2009 af. Het kabinet heeft er uitdrukkelijk voor gekozen om deze middelen niet om te buigen maar beschikbaar te houden voor gemeenten. Op die manier kunnen zij de aanpak van overbelaste jongeren op het niveau van het VMBO en MBO meer sluitend maken opdat meer jongeren hun schoolloopbaan succesvol kunnen afronden.

Rijk en gemeenten hebben meerjarig afgesproken:

- Gemeenten nemen de regie om in overleg en in samenwerking met het onderwijsveld en de hulpverleningsinstanties te voorzien in een sluitend zorg- en hulpaanbod voor overbelaste jongeren (voortijdig schoolverlaters die kampen met een cumulatie van problemen).
- Streven is landelijk 5.500 overbelaste jongeren per jaar een gecombineerd programma van regulier onderwijs, zorg, hulpverlening, en waar nodig arbeidstoeleiding aan te bieden, op termijn leidend naar het behalen van een startkwalificatie.
- Financiering vindt plaats uit middelen die het Rijk beschikbaar stelt aan gemeenten en scholen: het Rijk stelt aan de betrokken gemeenten met ingang van 1 januari 2010 € 21,7 miljoen op jaarbasis beschikbaar via de Decentralisatie-uitkering Jeugd.

Het budget is ter versterking van de zorgstructuur VO en MBO voor structureel in de gemeentelijke begroting opgenomen en bedraagt per jaar € 465.000. Dit bedrag wordt aangewend ten behoeve van de jongeren met het perspectief op een startkwalificatie, met name voor die leerlingen die dreigen uit te vallen. De geboden zorg en begeleiding, en waar nodig arbeidstoeleiding, moet op termijn leiden naar het behalen van een startkwalificatie. Hierdoor kan het budget uit de decentralisatie uitkering jeugd breder worden ingezet dan het budget RMC/VSV.

RMC-VSV BUDGET

De Leerplichtwet 1969 is een belangrijk instrument bij het tegengaan van ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Het doel van de Leerplichtwet 1969 is het recht op onderwijs te waarborgen. Het is de taak van een gemeente om te controleren of de leerplichtwet binnen de gemeente wordt nageleefd. De leerplichtambtenaren zien er op toe dat alle leerplichtige jongeren binnen de gemeente Lelystad op een school staan ingeschreven en deze ook daadwerkelijk bezoeken. De taak om het voortijdig schoolverlaten te voorkomen en te bestrijden ligt vast in de RMC-wetgeving. Deze wetgeving geeft gemeenten, anders dan de leerplichtwet, geen bevoegdheden. Wel is in de RMC-wetgeving de meldingsplicht van scholen van leerplichtige en niet-leerplichtige voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar bij de woongemeente vastgelegd.

Om meer grip te krijgen op het terugdringen en voorkomen van voortijdig schoolverlaten is in elke regio in Nederland een Regionaal Meld- en registratiepunt ingesteld (RMC). Om deze kerntaken uit te voeren is per regio een contactgemeente aangewezen. Lelystad is de contactgemeente voor de regio Flevoland en ontvangt daarvoor financiële middelen. Een deel van deze middelen wordt doorgeschoven naar de andere gemeenten in de regio. Daarnaast is een deel beschikbaar voor de kosten die de contactgemeente maakt. Ter voorkoming en bestrijding van voortijdig schoolverlaten heeft Lelystad dan circa € 110.000 te besteden in 2014². Dit bedrag is vastgesteld volgens de verdeelsleutel zoals in het portefeuilleoverleg is vastgesteld en betreft het bedrag dat Lelystad ter beschikking heeft. Het exacte bedrag wordt jaarlijks door ministerie vastgesteld. Dit bedrag kan en moet worden ingezet te behoeve van de jongeren met het perspectief op de startkwalificatie (doelgroep 1).

HET PARTICIPATIEBUDGET

Het participatiebudget is bedoeld om participatievoorzieningen als re-integratievoorzieningen en educatievoorzieningen te financieren. In het coalitieakkoord 2010-2014 heeft het college aangegeven dat het uitgangspunt van participatie ligt in het verhogen van de zelfredzaamheid van de burger, met als eerste doel uitstroom naar betaald werk. Het participatiebudget wordt daarbij prioritair ingezet op de doelgroep met een arbeidscapaciteit van 50%-80%. In dit kader betreft dat de jongeren die geen perspectief op het behalen van een startkwalificatie hebben, maar wel in staat zijn een plek op de arbeidsmarkt te bereiken.

In de Nota Besteding budgetten voor vangnetvoorzieningen kwetsbare jongeren 2013 is opgenomen dat er nadrukkelijk zal worden gewerkt aan een sluitend vangnet voor kwetsbare jongeren, waarbij het participatiebudget zal worden ingezet voor dat deel waar de begeleiding de onderwijstaak overstijgt. Dit kan zijn op gebied van specialistische ondersteuning en op gebied van de toeleiding en begeleiding naar arbeid. De inzet van middelen uit het participatiebudget ten behoeve van de begeleiding van jongeren wordt in 2014 voortgezet.

Een deel van het participatiebudget, te weten € 500.000, kan worden ingezet ten behoeve van voorzieningen voor kwetsbare jongeren. Daarbij worden de volgende voorwaarden gesteld:

- Het geld moet besteed zijn aan een participatievoorziening (en terug te voeren zijn op het individu).
- Het geld moet besteed zijn aan mensen die behoren tot de wettelijke doelgroep (iedereen van 18 jaar of ouder en 16- of 17 jarigen zonder startkwalificatie).

Ten behoeve van de besteding van het Participatiebudget wordt onderscheid gemaakt tussen drie doelgroepen:

1. Mensen die tijdelijk ondersteuning en begeleiding nodig hebben om te kunnen deelnemen aan de reguliere arbeidsmarkt;
2. Mensen die – door de ernst en aard van hun beperking of handicap - duurzaam (financiële) ondersteuning (via aanvullende loonkostensubsidie) en begeleiding nodig hebben op de werkplek om te kunnen deelnemen aan de reguliere arbeidsmarkt;
3. Mensen die niet kunnen meedraaien op de reguliere arbeidsmarkt, maar wel, met behoud van uitkering, in een aangepaste setting kunnen meedoen in de samenleving.

² In het budgetoverzicht (zie hierna) is het RMC-VSV budget over 2014 lager dan het bedrag in 2013, waar de regionale middelen ten behoeve van de contactgemeente nog wel zijn meegeteld. Bij het genoemde bedrag zijn de regionale middelen ten behoeve van de contactgemeente buiten beschouwing gelaten.

De genomen besluiten in de nota 'Werk in uitvoering' hebben tot gevolg dat de inzet van (de teruglopende) middelen prioritair wordt gepleegd op de eerste twee doelgroepen (mensen uit deze doelgroepen hebben een arbeidscapaciteit van 50 – 80%). Voor de derde doelgroep wordt de aansluiting gezocht met het maatschappelijk middenveld.

Er zijn ook uitgangspunten gesteld waaraan de voorzieningen moeten voldoen:

1. Het gaat om WWB-gerechtigden met een arbeidscapaciteit tussen de 50 en 80%
2. De investering in het traject moet binnen één jaar rendement opleveren door (geheel of gedeeltelijke) uitstroom naar betaald werk. De duur van een traject wordt hiermee vastgesteld op maximaal een jaar.
3. Wanneer er sprake is van een gezinsuitkering (gehuwden) wordt ingezet op de meest kansrijke klant.

Voor de groep kwetsbare jongeren die niet in staat zijn een startkwalificatie te halen, maar wel een arbeidskwalificatie is besloten om een uitzondering te maken op de laatstgenoemde drie uitgangspunten.

Uit bovenstaande blijkt dat het Participatiebudget niet kan worden aangewend voor voorzieningen ten behoeve van de jongeren met het perspectief op een startkwalificatie.

2.2 DE MEETLAT

Om tot een effectief palet van instrumenten te komen in het voorkomen van voortijdig schooluitval en jeugdwerkloosheid is het noodzakelijk uitgangspunten vast te stellen waaraan deze instrumenten moeten voldoen om ingezet te kunnen worden. Aan de hand van de in hoofdstuk 1 beschreven doelgroepen en de voorwaarden van de budgetten zijn de uitgangspunten bepaald.

Algemeen uitgangspunt 1: Regulier waar mogelijk, specifiek waar nodig.

De vangnetvoorzieningen hebben tot doel kwetsbare jongeren te begeleiden en ondersteunen zodat zij zoveel mogelijk op een gebruikelijke wijze een opleiding kunnen volgen of naar arbeid kunnen doorstromen. De begeleiding zal waar mogelijk in een zo regulier mogelijke situatie plaatsvinden (op de school). Daar waar de begeleiding en ondersteuning in de school (nog) niet passend is voor de kwetsbare jongere, kan dit als kort voortraject worden aangeboden buiten de reguliere situatie (buiten de school).

Algemeen uitgangspunt 2: Verantwoordelijkheden leggen daar waar zij horen.

Scholen hebben de verantwoordelijkheid leerlingen op een (voor de leerling) zo hoog mogelijk niveau van school te laten gaan. Gerelateerd hieraan heeft het onderwijs dus ook de verantwoordelijkheid de leerlingen passend onderwijs te bieden, bij de les te houden en zo nodig te begeleiden en te behoeden van voortijdig schoolverlaten. Scholen leiden toe naar een startkwalificatie, maar ook naar een arbeidskwalificatie (scholen voor praktijkonderwijs).

De gemeente heeft vanuit het RMC de wettelijke taak het voortijdig schoolverlaten te bestrijden. En daar waar de begeleiding voor jongeren zwaarder worden, zeker als het gaat om de begeleiding richting arbeidskwalificatie, heeft de gemeente in het bieden van een passend vangnet ook een verantwoordelijkheid.

Vanaf augustus 2014, na de invoering van het nieuwe stelsel Passend Onderwijs, zijn nieuwe samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs verantwoordelijk voor de arrangementen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Bij de niet-willers ligt de verantwoordelijkheid voornamelijk bij het onderwijs, bij de groep jongeren die geen start- of arbeidsmarktkwalificatie halen ligt de verantwoordelijkheid meer op de terreinen zorg en welzijn om te onderzoeken of en hoe een passend aanbod voor deze groep geboden kan worden.

Algemeen uitgangspunt 3: Arbeidsmarktperspectief staat centraal, onderwijs is een middel om dat mogelijk te maken. De ondersteuning en begeleiding staat ten dienste aan onderwijs en het ontwikkeltraject naar arbeid.

Een belangrijk uitgangspunt is dat de jongeren 'zo regulier mogelijk' worden geholpen. Dat betekent dat de jongeren zoveel als mogelijk staan ingeschreven op een school (VO of MBO), met bijbehorende bekostiging. De school begeleidt de jongeren naar een startkwalificatie of werk. We accepteren dat hierdoor een risicogroep met een potentieel hoge uitvalskans wordt binnengehaald bij het onderwijs, dat effect heeft op het aantal voortijdig schoolverlaters. Door voorzieningen en ondersteuning in (of dicht bij) het onderwijs te organiseren, worden de beste kansen voor jongeren op een perspectief op een startkwalificatie of arbeidskwalificatie boden.

Financieel uitgangspunt 4: Het Participatiebudget inzetten voor de jongeren die wel een arbeidskwalificatie kunnen halen.

Het participatiebudget is bedoeld om participatievoorzieningen als re-integratievoorzieningen en educatievoorzieningen te financieren. Daarbij is het verhogen van de zelfredzaamheid van de burger een uitgangspunt, met als eerste doel uitstroom naar betaald werk.

- Het geld moet besteed zijn aan re-integratie of educatie (en terug te voeren zijn op het individu).
- Het geld moet besteed zijn aan mensen die behoren tot de wettelijke doelgroep (iedereen van 18 jaar of ouder en 16- of 17 jarigen zonder startkwalificatie). Daarbij geldt dat de voorziening bedoeld moet zijn voor mensen die tijdelijk ondersteuning en begeleiding nodig hebben om te kunnen deelnemen aan de reguliere arbeidsmarkt.

Financieel uitgangspunt 5: Het RMC-VSV-budget inzetten voor de jongeren die een startkwalificatie kunnen halen, ter bestrijding van voortijdig schoolverlaten.

De kerntaken waarvoor dit budget bedoeld is, zijn het terugdringen, voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten. Het budget wordt hiervoor dan ook ingezet.

Financieel uitgangspunt 6: Het budget afkomstig uit de Decentralisatie Uitkering Jeugd inzetten ten behoeve van de zorgstructuur voor leerlingen met het perspectief startkwalificatie, die dreigen uit te vallen.

Gezien dat het budget is geormerkt met het doel voortijdig schoolverlaten te voorkomen en zoveel mogelijk terug te dringen, met als neven doel het versterken van de onderwijsstructuur VO en MBO, kan dit budget worden ingezet ten behoeve van de zorgstructuur waarmee uitval wordt voorkomen.

De geboden zorg en begeleiding, en waar nodig arbeidstoeleiding, moet op termijn leiden naar het behalen van een startkwalificatie. Hierdoor kan het budget uit de decentralisatie uitkering jeugd breder worden ingezet dan het budget RMC/VSV.

2.3 BUDGETTEN

De in 2013 besteedbare budgetten in 2014 worden niet allemaal met dezelfde bedragen voortgezet. De verdeling van de budgetten ziet er als volgt uit (zie onderstaande tabel). Het totale bedrag over 2014 is € 130.000 hoger door het toegevoegde budget (€200.000) uit het Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2013-2014. Over de inzet van het regionale budget is reeds eerder besloten.

Budgetverdeling 2013 en 2014

Regionaal budget	2013	2014
Convenant VSV		
Plusvoorziening	€ 35.913,00	€ 35.913,00
Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2013-2014		
Werkervaringsplaatsen Gemeentelijk Werkbedrijf 18+ WWB		€ 200.000,00
Totaal diversen	€ 35.913,00	€ 235.913,00

Decentralisatie uitkering jeugd	2013	2014
Zorgstructuur VO, Op de Rails	€ 230.000,00	€ 230.000,00
Flevotalent Junior	€ 55.000,00	55.000,00
Talentmanagers	€ 55.000,00	€ 55.000,00
Trajecten Meiden met Pit	€ 90.000,00	
Entree opleiding met een plus		€ 90.000,00
Back to Balance	€ 24.690,00	
Diverse acties om verzuim tegen te gaan (huisbezoeken, zomeractie)		€ 35.000
RMC onvoorziene kosten	€ 10.310,00	
Totaal Decentralisatie Uitkering Jeugd	€ 465.000,00	€ 465.000,00

VSV-RMC-budget	2013	2014
Uitvoering leerplicht/RMC	€ 105.000,00	€ 60.000,00
Talentmanagers	€ 55.000,00	<i>Uit Participatiebudget</i>
Zomeractie	€ 20.000,00	<i>Uit Decentralisatie Uitkering Jeugd</i>
Centraal Intake Punt		€ 50.000,00
Totaal VSV-RMC-budget	€ 180.000,00	€ 110.000,00

Participatiebudget	2013	2014
Flevodrome	€ 350.000,00	€ 350.000,00
Talentmanagers	€ 55.000,00	€ 110.000,00
Werkervaringsplaatsen gemeentelijk werkbedrijf 16/17 jarigen	€ 40.000,00	€ 40.000,00
Werkschooltrajecten	€ 55.000,00	<i>Afhankelijk van de ontwikkelingen uit regionaal budget</i>
Totaal participatiebudget	€ 500.000,00	€ 500.000,00

Totaal	€ 1.180.913,00	€ 1.310.913,00
---------------	-----------------------	-----------------------

3. DE VOORZIENINGEN LANGS DE LAT

3.1 VOORZIENINGEN VERBONDEN AAN HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Bij het voorkomen van voortijdige schooluitval binnen het voortgezet onderwijs is het van belang dat signalen van mogelijke uitval tijdig worden herkend en erkent, en dat vervolgens ook de juiste acties genomen worden. Hierbij gaat het onder andere om een goede registratie van verzuim, goede contacten met leerplicht, helder afspraken wanneer leerlingen in het ZAT (Zorg en adviesteam) besproken worden, en een breed palet aan arrangementen om de leerling te kunnen bieden. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de scholen zelf. Alleen de inzet van leerplicht daarbij is een taak voor de gemeente. Over de samenwerking tussen school en leerplicht is het volgende afgesproken: het voorkomen van schooluitval begint bij de aanpak van verzuim. Ongeoorloofd verzuim leidt altijd tot een directe actie van de school. Wanneer er 16 uur in 4 weken verzuim is doet de school een melding bij DUO. De gemeente meldt aan DUO welke acties er zijn ondernomen naar aanleiding van de melding van ongeoorloofd verzuim. De leerplichtambtenaar beoordeelt zelfstandig welke acties er moeten worden ondernomen, hierin worden drie stappen onderscheiden:

1. De leerplichtambtenaar gaat na wat de school heeft gedaan om de jongere bij de les te houden en gaat bij de school de achtergrond van het verzuim na.
2. Wanneer de eerste stap niet afdoende is volgt er een waarschuwingsgesprek tussen de leerplichtambtenaar, de jongere en de ouder op het stadhuis.
3. Wanneer het waarschuwingsgesprek niet afdoende is volgt er een proces verbaal of een HALT-traject.”

In de zomer wordt door leerplicht (in samenwerking met het onderwijs) extra ingezet om te voorkomen dat leerlingen in de periode uitvallen (de zomeractie). Aanvullend op de verantwoordelijkheid van het onderwijs zelf en de inzet van leerplicht, is gekeken met welke voorziening het onderwijs preventief versterkt kan worden. Het blijkt dat het van belang is om nabij de reguliere klas de mogelijkheid van kortdurende ondersteuning te organiseren (een opvangklas). Leerlingen vallen niet uit, maar stromen juist zo snel mogelijk (met eventueel passende ondersteuning) weer terug naar hun reguliere klas. Hier wordt door de Op de Rails klassen in voorzien. Andere specifieke ondersteuningstrajecten (zoals Back to Balance) zijn onderdeel van de reguliere taak van het onderwijs zelf, eventueel in samenwerking met externe partners.

ZOMERACTIE (TUSSEN VO EN MBO)

De Zomeractie is een speciale actie om ervoor te zorgen dat alle jongeren die in de zomerperiode worden uitgeschreven van school zonder dat ze een startkwalificatie hebben, op tijd weer ingeschreven zijn bij een opleiding. De zomeractie wordt uitgevoerd in samenwerking met het UWV, de werkcoaches, leerplichtambtenaren en talentmanagers. De jongeren worden op verschillende wijzen benaderd met als doel hen na de zomervakantie terug naar school te krijgen.

Vorig jaar had de zomeractie het resultaat dat bijna 450 van de 650 aangeschreven jongeren alsnog naar school zijn gegaan. Mede door inspanningen vanuit de zomeractie 2012 is bijna 70% van de benaderde jongeren alsnog geen voortijdig schoolverlater. Daarmee draagt deze voorziening bij aan het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De resultaten van de Zomeractie in 2013 zijn nog niet beschikbaar.

Gezien het hierboven genoemde resultaat kan worden geconcludeerd dat de zomeractie een succesvolle activiteit is om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Daarbij zal de Zomeractie verder worden uitgebouwd: te combineren met andere acties, waaronder frequente huisbezoeken. De gecombineerde acties kunnen worden gebaseerd op de Amsterdamse methode. Dat komt neer op de volgende te nemen acties:

1. Analyse risicoleerlingen door scholen en
2. Warme overdracht risicoleerlingen naar leerplicht voor zomervakantie
3. Gemeente aan de slag met risicoleerlingen

4. DUO rapportage augustus: bestuurlijk signaal uit laten gaan, scholen in actiestand zetten
5. DUO rapportage september: scholen laten uitzoeken waar hun jongeren zijn/waarom niet in bekostiging en bij onduidelijkheid gaat gemeente op huisbezoek.

OP DE RAILS (VO)

Op de Rails is een landelijk (via OC&W) en gemeentelijk gesubsidieerd project dat in Lelystad vorm heeft gekregen in het samenwerkingsverband VO tussen de scholen Arcus, Rietlanden, SGL en Groenhorst Lelystad. Op de Rails is een tijdelijke opvangklas voor leerlingen die dreigen uit te vallen door onacceptabel gedrag, spijbelen of slechte resultaten. De voorziening is bedoeld voor jongeren die door middel van een lichte interventie weer verder kunnen. Na een periode Op de Rails werkt de leerling in afnemende mate in de Op de Rails klas en in toenemende mate weer met de eigen klas. Op de Rails richt zich dan ook op jongeren in doelgroep 1 die in principe een startkwalificatie kunnen halen. Jaarlijks maken ruim 100 leerlingen gebruik van de Op de Rails-voorziening.

Op 1 augustus 2014 eindigt de rijkssubsidiering voor het project Op de Rails (deze vergoeding werk rechtstreeks aan het VO betaald). Op de Rails houdt dan op als landelijk georganiseerde voorziening. Dan zijn ook de nieuwe samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs verantwoordelijk voor de arrangementen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. In dat kader zal komend sprake zijn van vernieuwing van dit aanbod, mede in de context van de herziening de volledige ondersteuningsstructuur van het voortgezet onderwijs in het licht van passend onderwijs.

BACK TO BALANCE

Stichting Chu Shin heeft tot en met 2012 de Psycho-fysieke training verzorgd voor leerlingen van het voortgezet onderwijs en het Cluster 4 onderwijs. De training heeft als doelstelling de weerbaarheid van de jongeren te vergroten en agressie te reguleren. Het moet voorkomen dat jongeren vanwege agressie of juist extreme verlegenheid uitvallen op school. Vanaf 2013 is deze training aangeboden door Back to Balance. Per schooljaar volgen ongeveer 50 deelnemers de training, deze leerlingen zijn door de school aangemeld. De kosten per traject bedragen circa € 500. De scholen die deelnemen aan de training zijn De Anger, Arcus, De Rietlanden, SGL, Groenhorst College en Aurum. De trainingen zijn bedoeld voor jongeren die een startkwalificatie kunnen halen, maar ook voor jongeren die een arbeidskwalificatie kunnen halen (doelgroep 1 en 2a) .

Weerbaarheidstraining van leerlingen om te voorkomen dat zij uitvallen, valt onder de basiszorg en verantwoordelijkheid van het onderwijs. Om hierin te voorzien ontvangt het onderwijs ook zelf de middelen. Deze voorziening is vanaf 2014 dan ook aangewezen op de bekostiging vanuit het onderwijs. Aan Back to Balance is bij de subsidieverstrekking 2013 reeds meegedeeld dat ingaande 2014 geen subsidie meer kan worden verleend.

3.2 VOORZIENINGEN VERBONDEN AAN HET MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS

Ook bij het voorkomen van voortijdige schooluitval binnen het MBO is het van belang dat signalen van mogelijke uitval tijdig worden herkend en erkent, en dat vervolgens ook de juiste acties genomen worden. Hiervoor geldt hetzelfde als binnen het voortgezet onderwijs voor wat betreft de afspraken met leerplicht. Omdat een deel van de leerlingen binnen het MBO ouder is dan 18 jaar, speelt naast de leerplichtambtenaar ook de RMC coördinator een belangrijke rol op het MBO. Deze helpt de voortijdig schoolverlater een opleiding te volgen of een (leer)baan te vinden.

Aanvullend op de verantwoordelijkheid van het onderwijs zelf en de inzet van leerplicht, gekeken met welke voorziening het onderwijs preventief versterkt kan worden. Ook in het MBO is het van belang is om nabij de reguliere klas de mogelijkheid van kortdurende ondersteuning te organiseren. Leerlingen vallen niet uit, maar stromen juist zo snel mogelijk (met eventueel passende ondersteuning) door binnen het reguliere onderwijs. Hier wordt door de Plusvoorziening in voorzien voor een breed scala aan leerlingen binnen het MBO en specifiek voor leerlingen op MBO niveau 1 door een plus te bieden op de Entree opleiding. Andere specifieke ondersteuningstrajecten zijn onderdeel van de reguliere taak van het onderwijs zelf, eventueel in samenwerking met externe partners.

MBO-COLLEGE PLUSVOORZIENING

De Plusvoorziening in MBO-College Lelystad behelst extra zorg, begeleiding of aandacht voor leerlingen van het MBO College. De leerling die dreigt uit te vallen door onacceptabel gedrag, spijbelen of slechte resultaten wordt tijdelijk opgevangen en begeleid, waardoor erger (schooluitval) wordt voorkomen. De betreffende leerling wordt tijdelijk geplaatst in een kleine klas met intensieve begeleiding door coaches. De Plusvoorziening biedt ondersteuning aan leerlingen van het MBO-College waarbij de volgende situaties knelpunten opleveren die een goede inzet tijdens de opleiding in de weg staan:

- Gebrek aan dagelijkse structuur;
- Gebrek aan regelmatige persoonlijke aandacht en ondersteuning van een volwassene;
- Gebrek aan vertrouwen in docenten/ouders/hulpverleners;
- Gebrek aan continuïteit in zorg/hulpverlening;
- Motivatieproblemen;
- Gedragsproblemen.

De kern van deze voorzieningen is dat ze ingaan op de behoefte van jongeren aan structuur en verbondenheid. Waar nodig wordt ook hulp aangeboden voor specifieke problemen (bijvoorbeeld schuldhulpverlening).

Deze voorziening wordt betaald vanuit regionale middelen.

ENTREE OPLEIDING MET EEN PLUS

De Entree-opleiding staat open voor jongeren van 16 tot 27 jaar met forse problematiek en/of beperking, waardoor hun loopbaan is onderbroken. Dit zijn jongeren zonder VO-diploma of startkwalificatie en veelal zonder enige werkervaring. Er is een (grote) afstand tot onderwijs en arbeidsmarkt. De inrichting van deze Entree-opleiding (huidige wettelijke naam is AKA) is in volle gang. Als basis zal de Entree opleiding leiden tot meer ondersteuning voor bijzondere doelgroepen (bv. t.a.v. structuur, toezicht en uitstroomperspectief), in een zo regulier mogelijk onderwijskader (zo min mogelijk stigmatiserende context, en daarom ín de school). Het gaat dan om zaken als aangepaste groepsgrootte, wekelijkse gesprekstijd met de studietoestel (mentor), directe bel- en bezoeken op verzuim, kwartaalgesprekken met student en betrokkenen, time out-mogelijkheden, mede voor de reguliere Entreejongeren.

Daarnaast vraagt de specifieke problematiek van een aantal jongeren nog steeds om maatwerk voor bepaalde groepen binnen Entree. De verwachting is dat, zeker in eerste instantie bij het ontwikkelen en opzetten van een passend onderwijsaanbod, de reguliere middelen voor de Entree-opleiding niet voldoende zijn om de gehele doelgroep goed te bedienen. Het gaat dan om (onder meer) kwetsbare meiden, jongeren ontslagen uit detentie, jongeren die terugkeren uit een jeugdinrichting en thuisloze jongeren. Met name 'kwetsbare meiden' zijn lokaal (en in de provincie) een noemenswaardige groep. Deze groep meiden verdient als gevolg van een combinatie van leeftijdsfase en achtergrond/problematiek bijzondere aandacht als het gaat om maatschappelijke participatie. Schooluitval en een structureel kwetsbare maatschappelijke positie (isolement,

afhankelijkheid en armoede) zijn een risico. De Entree+ biedt aan hen het reguliere onderwijsprogramma in combinatie met maatgerichte programmaonderdelen, in samenwerking met de relevante partners.

De voorziening Meiden met Pit, waar een deel van de doelgroep tot in 2013 kon worden begeleid, is een nogal dure voorziening die alleen daardoor al niet structureel kan worden voortgezet. Bovendien was deze voorziening op afstand van het onderwijs georganiseerd, waarbij ons uitgangspunt juist is jongeren zo regulier mogelijk in het onderwijs te ondersteunen. Door middel van de entree-plus kan deze doelgroep binnen het reguliere traject worden gebracht, waarbij de specifieke zorg aan het onderwijs wordt toegevoegd. Deze Entree-plus kan aan maximaal 22 deelnemers worden geboden.

3.3 VOORZIENINGEN TEN BEHOEVE VAN HET DOORSTROMEN NAAR ARBEID

De voorzieningen worden ingezet ten behoeve van de jongeren die niet in staat zijn op eigen kracht een arbeidsplaats te bemachtigen. Dat kunnen jongeren zijn die geen startkwalificatie kunnen behalen maar ook de werkloze jongeren met startkwalificatie. Voor deze jongeren vormen de werkervaringsplaatsen binnen het gemeentelijk werkbedrijf een belangrijke opstap richting werk.

WERKERVARINGSPLAATSEN GEMEENTELIJK WERKBEDRIJF 18-PLUS-JONGEREN MET WWB-UITKERING

Een groep jongeren heeft in het verleden afscheid genomen van het onderwijs. Zij zijn door uiteenlopende redenen momenteel werkloos gebleven. Voor de meeste van deze jongeren is een nieuw onderwijstraject geen optie. Zij kunnen een beroep doen op een WWB-uitkering. Voordat deze jongeren een WWB-uitkering konden aanvragen zijn zij bij Workfast aangemeld, een voorliggende voorziening die de jongere stimuleert werk te vinden. Als het vinden van werk niet lukt kunnen zij een WWB-uitkering ontvangen. Vervolgens komen zij in aanmerking voor een werkervaringsplaats bij het Gemeentelijk Werkbedrijf.

In het kader van het regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2013-2014 is gewezen op het belang van deze plaatsen om jongeren perspectief op werk te kunnen bieden. De aanvraag om daar middelen voor beschikbaar te stellen, is gehonoreerd waardoor ongeveer 42 jongeren een werkervaringsbaan kunnen worden aangeboden voor 32 uur per week voor de duur van maximaal 1 jaar. De jongeren worden geplaatst op de projecten die binnen het werkbedrijf beschikbaar zijn. Welk project dat wordt is afhankelijk van de jongere en het aanbod op dat moment. De aanmeldingen lopen altijd via de werkcoaches van team Werk.

WERKERVARINGSPLAATSEN GEMEENTELIJK WERKBEDRIJF VOOR JONGEREN ZONDER STARTKWALIFICATIE

De leerlingen werken in de entreeklas toe naar een diploma niveau 1 of naar een arbeidskwalificatie. Als zij niveau 1 niet kunnen halen, of niet kunnen doorstromen naar niveau 2, zullen zij richting arbeidsmarkt doorstromen. Het Gemeentelijk Werkbedrijf kan jongeren onder de 18 jaar een tijdelijke baan (minimaal een half jaar, minimaal 12 uur per week) aanbieden. Hierdoor hebben deze jongeren een opstap naar arbeid en doen werkervaring op. Zij kunnen worden ingezet bij aan het Werkbedrijf aangesloten bedrijven, en worden op de werkvloer begeleid door werkcoaches van het werkbedrijf. Bijkomend voordeel is dat deze jongeren op deze manier niet worden geregistreerd als voortijdig schoolverlater. De eerste 5 jongeren zijn in het najaar van 2013 op een werkervaringsplaats geplaatst. Er zijn nog geen resultaten beschikbaar.

De werkervaringsplaatsen voor jongeren onder de 18 jaar, zonder startkwalificatie, dragen bij aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en de vermindering van jeugdwerkloosheid. Daarom blijven we deze werkervaringsplaatsen en begeleiding naar- en op de werkvloer subsidiëren.

WERKSCHOOLTRAJECTEN

De landelijke Werkschool is ontstaan door een overeenkomst tussen UWV en Stichting De Werkschool, bedoeld voor jongeren die onder de verantwoordelijkheid van het UWV vallen, bij een school voor praktijkonderwijs zijn ingeschreven, en extra begeleiding en ervaring nodig hebben om te komen tot een arbeidsplek. In Lelystad hebben verschillende (onderwijs)partners zich hard gemaakt om gezamenlijk invulling te geven aan de Werkschool. De Werkschool Lelystad is vlak voor de zomer van 2013 van start gegaan. Eind september 2013 is bekend geworden dat het UWV heeft besloten de overeenkomst met de landelijke Stichting De Werkschool vanaf december 2013 niet op de huidige wijze te continueren. Hierdoor is er onduidelijkheid over de financiële ondersteuning door het UWV en de vorm waarin De (landelijke) Werkschool kan worden voortgezet. De partners bij het convenant rond de Lelystadse Werkschool werken aan een eigen invulling van een passend traject richting arbeid zoals hierboven bij de ontwikkelingen ook genoemd. Hiervoor worden de middelen beschikbaar in 2013 ook ingezet. Door de onduidelijkheid over de verdere invulling en financiële consequenties wordt nu geen subsidie hiervoor beschikbaar gesteld. De verwachting is dat in de eerste helft van 2014 de inzet van een voor deze doelgroep bestemd regionaal beschikbaar komend budget uit het ESF bepaald moet worden. Afhankelijk van de stand van zaken op dat moment wordt bekeken of dit daarin meegenomen dient te worden.

FLEVODROME

Flevodrome is een organisatie die jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar, die uitgevallen zijn in het onderwijs, begeleidt richting werk, onderwijs of een passende vervolgvvoorziening. Flevodrome is geschikt voor een bepaald type jongeren die kan worden gemotiveerd door met de handen (metaal / hout) bezig te zijn. In de afgelopen jaren is Flevodrome succesvol gebleken: van de 36 jongeren die gemiddeld jaarlijks worden begeleid, realiseert 70 tot 80% het doel, namelijk een plek op de arbeidsmarkt. Waar mogelijk worden certificaten gehaald, in samenwerking met de betreffende vakvereniging. De trajecten Flevodrome bedragen per deelnemer circa € 10.000. Dit bedrag staat in verhouding tot de inhoud van de voorziening, namelijk een volledige dagbesteding. De trajecten Flevodrome resulteren in het algemeen in duurzame arbeidsplaatsen, dat de kosten van bijstand en zorg uitspaart. Flevodrome draagt bij aan de vermindering van jeugdwerkloosheid. Bijna alle deelnemers sluiten het traject af met een baan. Gezien het succes van Flevodrome kan de subsidie worden voortgezet.

Het vangnet voor kwetsbare jongeren bevat een hiaat voor meisjes waarvoor de reguliere onderwijstrajecten niet geschikt zijn. Flevodrome trekt zich dit hiaat aan en is gestart met de ontwikkeling van Flevodrometrajecten die ook voor meisjes geschikt zijn. Er zijn trajecten in ontwikkeling richting Horeca en richting Zorg&Welzijn.

3.4 VOORZIENINGEN DIE BEGELEIDEN NAAR EEN PASSENDE VERVOLGVOORZIENING

Het belang van eerder genoemde voorzieningen is te zorgen dat leerlingen op school blijven, een zo hoogmogelijke kwalificatie halen, en anders een bestendige plek op de arbeidsmarkt vinden. Er zijn ook voorzieningen nodig om de jongeren die toch zijn uitgevallen actief te begeleiden naar onderwijs (zoals het Centraal Intake Punt), naast onderwijs ook naar arbeid (Flevotalent Junior en Talentmanagers).

CENTRAAL INTAKE PUNT

In 2009 is ROC Flevoland in overleg met de Gemeente Lelystad en Almere gestart met het Centrale Intake Punt. Lelystadse jongeren die bij de gemeente komen voor een WWB-uitkering en/of waarvan de RMC-consulent op basis van de schoolloopbaan en/of een gesprek met de jongere concludeert dat er mogelijk nog kansen zijn

binnen het onderwijs, worden doorverwezen naar het Centraal Intake Punt. De jongeren worden na aanmelding getest en gesproken door het Centraal Intakepunt. Er wordt gekeken naar cognitie, leerstijl, problematiek en context van een jongere. Op basis van de testresultaten en een gesprek wordt gekeken wat er nodig is voor passende plaatsing. Eventueel kan dit bijvoorbeeld een aanvullende training zijn, voordat een jongere geplaatst kan worden binnen het reguliere onderwijs.

In de context RMC/VSV, Jeugdwerkloosheid en Kwetsbare Jongeren is dit een aanvullende maatregel om jongeren terug te kunnen plaatsen in het onderwijs. Het Centraal Intake Punt voldoet aan onze uitgangspunten. Aangezien het Centraal Intake Punt verder gaat dan de reguliere intake, omdat het zich richt op de kwetsbare doelgroep die al enige tijd, om uiteenlopende redenen, is losgeraakt van het onderwijs, kan het Centraal Intake Punt in aanmerking komen voor subsidie ten behoeve van de speciale onderzoeken en dossiervorming. Het betreft geen nieuwe subsidie, maar een voortzetting van de in 2009 gestarte subsidie. Voor Lelystad is het Centraal Intake Punt ondergebracht bij MBO College Lelystad.

TALENTMANAGERS

Binnen de afdeling Werk Inkomen en Zorg van de gemeente Lelystad zijn 3 talentmanagers³ werkzaam die jongeren (met elk circa 30 jongeren in de caseload) in de leeftijd van 16 tot 27 jaar zonder inkomen of werk en die niet in beeld zijn bij de hulporganisaties, traceren en begeleiden. Deze jongeren zijn niet allemaal WWB-gerechtigd. De doelstelling is onder andere om uitkeringsafhankelijkheid te voorkomen. De talentmanagers bieden concrete oplossingen en helpen deze jongeren de weg te vinden (terug) naar school, werk of een vervolgvoorziening. Zij voeren de regie en zijn afhankelijk van een groot netwerk binnen het maatschappelijk middenveld. Daarnaast proberen de talentmanagers een brug te slaan tussen de maatschappelijke organisaties in Lelystad, zodat de samenwerking wordt geoptimaliseerd.

Deze trajecten zijn zeer succesvol gebleken in de afgelopen jaren. Er wordt voldaan aan de prestatie-afspraken dat er jaarlijks 75 jongeren succesvol een passend vervolg wordt geboden. Een passend vervolg kan zijn de weg naar onderwijs of werk, maar ook naar speciale vangnetvoorzieningen of zorg. De talentmanagers kunnen succesvol zijn omdat zij onafhankelijk van financiering (AWBZ, Wajong, WBB) de jongeren kunnen helpen. Het probleem van de jongere is leidend om te komen tot een passende oplossing. Daarnaast vallen de talentmanagers onder de gemeente waardoor er korte lijnen bestaan tussen de talentmanagers, afdeling Werk-Inkomen en Zorg en het MBO-College Lelystad.

Gezien de grote meerwaarde van de talentmanagers voor de doelgroep kan de bekostiging van de talentmanagers worden voortgezet.

FLEVOTALENT JUNIOR

Het Technocentrum Flevoland biedt met Flevotalent Junior jongeren tot en met 26 jaar het perspectief om terug te keren naar het onderwijs of om te starten met werken. Jongeren zonder startkwalificatie, die uit het onderwijs zijn geraakt door allerlei redenen (gedrag, motivatie, geen juiste opleidingskeuze etc), kunnen door de inzet van Flevotalent Junior weer een opleiding starten. In 2012 zijn 29 jongeren succesvol aan een opleiding of aan arbeid geholpen en aanvullend nog 21 jongeren begeleid. Van de deelnemers aan Flevotalent Junior zijn circa 60% zelfmelders. Circa 40% wordt via de gemeente (RMC/Leerplicht, klantmanagers voor WIJ/WWB, Talentmanagers) doorgestuurd naar Flevotalent Junior. Flevotalent Junior zet zich in ten behoeve van de opleidingskeuze en het vinden juiste leerbaan/stageplaats, maar ook door arbeidsbemiddeling voor jongeren die een extra steuntje in de rug nodig hebben bij het vinden van een passende werkervaringsplaats. Flevotalent Junior heeft tevens als functie jongeren door te verwijzen naar andere projecten.

³ En 1 talentmanager vanuit een subsidie rondom veiligheid.

Kern van de activiteiten van Flevotalent Junior is het bieden van een laagdrempelige begeleiding voor matching van een “zoekende” jongere op een leer/werkplek binnen een breed netwerk van werkgevers en/of onderwijs. Doordat zij, samen met de reeds uitgevallen jongere, op zoek gaat naar een passend traject en de jongere daarin begeleid totdat zij goed terecht zijn gekomen heeft Flevotalent junior een meerwaarde in het gehele vangnet voor kwetsbare jongeren. Flevotalent Junior draagt op meerdere gebieden bij aan het voorkomen van voortijdig schooluitval en het terugdringen van jeugdwerkloosheid. Om die reden wordt de subsidie voor Flevotalent Junior voortgezet.

3.5 CONCLUSIE

Naast de wettelijke verplichting om voortijdig schoolverlaten te bestrijden is er een scala aan voorzieningen die kunnen worden ingezet ter ondersteuning van de jongeren die om wat voor reden dan ook een steuntje in de rug nodig hebben om een startkwalificatie dan wel arbeidskwalificatie te behalen. Hieronder in een tabel de voorzieningen samengevat wat leidt tot de budgettaire invulling zoals in paragraaf 2.3 (budgetten) is opgenomen. Daarnaast wordt € 60.000 gereserveerd voor de uitvoering van leerplicht/RMC.

	voorziening	doelgroep	Bedrag 2013	Bedrag 2014
Voorzieningen verbonden aan het Voortgezet Onderwijs	Zomeractie (tussen VO en MBO)	Jongeren die een startkwalificatie kunnen halen of een arbeidskwalificatie	€ 20.000	€ 35.000
	Op de rails (VO)	Jongeren die een startkwalificatie kunnen halen	€ 230.000	€ 230.000
	Back to balance	Jongeren die een startkwalificatie kunnen halen	€ 24.690	-
Voorzieningen verbonden aan het MBO	MBO-College Plusvoorziening	jongeren die een startkwalificatie kunnen halen	Regionaal	Regionaal
	Entree opleiding met een plus	jongeren die een startkwalificatie kunnen halen of een arbeidskwalificatie	-	€ 90.000
	Meiden met Pit	jongeren die een startkwalificatie kunnen halen of een arbeidskwalificatie	€ 50.000	-
Voorzieningen ten behoeve van het doorstromen naar arbeid	Werkervaringsplaatsen Gemeentelijk Werkbedrijf 18-plus-jongeren met WWB-uitkering	Jongeren die een arbeidskwalificatie kunnen halen	regionaal	regionaal
	Werkervaringsplaatsen Gemeentelijk Werkbedrijf voor jongeren zonder startkwalificatie	Jongeren die een arbeidskwalificatie kunnen halen	€ 40.000	€ 40.000
	Werkschooltrajecten	Jongeren die een arbeidskwalificatie kunnen halen	€ 55.000	-
	Flevodrome	Jongeren die een arbeidskwalificatie kunnen halen	€ 350.000	€ 350.000
Voorzieningen die begeleiden naar een passende vervolgvoorziening	Centraal Intake Punt	jongeren die een startkwalificatie kunnen halen	-	€ 50.000
	Talentmanagers	jongeren die een startkwalificatie kunnen halen of een arbeidskwalificatie	€ 165.000	€ 165.000
	Flevotalent Junior	jongeren die een startkwalificatie kunnen halen of een arbeidskwalificatie	€ 55.000	€ 55.000